

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง
อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

The administration in according with good governance of
Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District,
Chonburi Province

ระวินทร์ตรา ต้นจรรย์านนท์¹
Rawintra Tanjariyanon¹

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ศึกษาวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนของเทศบาลตำบล หนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี จำนวน 386 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและค่ามาตราส่วนประมินค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติเชิงอ้างอิงที่ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยจำแนกตามลักษณะของตัวแปร โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ การทดสอบค่า ที ในกรณีตัวแปรต้น 2 กลุ่ม และทดสอบค่า เอฟ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.30 มีอายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.60 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.40 และมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 35.70 และพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตาม

¹นักศึกษาลัทธิสุตรหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; Master Student of Public Administration Program, Mahachulalongkornrajavidyalaya University University, Thailand.
e-mail : rawintra2015@outlook.com

หลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน

3. การนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมได้ ดังนี้ คือ รมรณงคใ้ผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภายในองค์กรอย่างจริงจัง สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย.ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย มีแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบลได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การดำเนินงานต่าง ๆ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ พัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหารงาน, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The main objectives of the research were 1) to study the administration according to good governance of Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province, 2) to compare the Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province staffs' opinions towards the administration according to good governance of Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province, classified by personal factors, and 3) to present the suggestions for improvement of Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province. Survey research was carried out in this study. The samples of this study were 386 staffs of Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province, being calculated by Sample Selection Table of R.V. Krejcie and D.W. Morgan and drawn by simple random sampling technique. The tool for collecting data was questionnaire, with reliability value = 0.90. The collected data was analyzed by using program for Social Science research. The statistics employed were frequency, percentage, mean, standard derivation, t-test , F-test, One-way ANOVA and Least Significant Difference: LSD

which fix the significance at 0.05 level. The results of the research were concluded as follows:

1. The overall Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province staffs' opinions towards the administration according to the good governance of Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province, were found at high level ($\bar{X} = 3.47$). After considering each factor, the research found that the opinions towards the administration according to good governance were noticed at the high levels in all aspects of good governance.

2. The comparison of the Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province staffs' opinions towards the administration according to good governance of Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province, classified by personal factors. The study showed that the factors such as sex, age, education level, income position, status, and working experience were found no significant differences even at 0.05 level, thus rejecting the formulated hypotheses.

3. For the suggestions for improvement of Nongtamlueng Subdistrict Municipality, Phantong District, Chonburi Province, the findings indicated that some of personnel do not know the law or principles concerning administration in each part of organization. Some personnel are selfish, some support or treat only their staff so the administration will not spread and will not have the efficiency. The administrations do not use the good governance and they are not fair to put the right man on the right job. They do not accept the ideas of their members who have lower position. So the officers, employee, workers or staff require the administrators who are kind, fair, look after them often, separate the work equally, help them to solve some problems, stimulate them to have power in working and support or treat them to have the progress of work.

Keywords : Administration, Good Governance

บทนำ (Introduction)

เทศบาลตำบลหนองตำลิ่งนับว่าเป็นเทศบาลที่มีการขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วเนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจคือนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครจึงมีจำนวนประชากรที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่อาศัยอย่างต่อเนื่องดังนั้นการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองตำลิ่งจึงต้องมีหลักการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ

เทศบาลตำบลหนองตำลิ่งเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสำหรับนำไปวางแผนกำหนดนโยบายการบริหารในด้านต่าง ๆ ภายในองค์กรให้มีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและสามารถเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสงบสุขเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบในสังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนจะทำให้สังคมมีความยุติธรรมมีความโปร่งใสและสร้างความมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตย รวมถึงความสามัคคีและรวมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่องค์กรปกครองในรูปแบบเทศบาลอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลิ่ง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลิ่ง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลหนองตำลิ่ง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

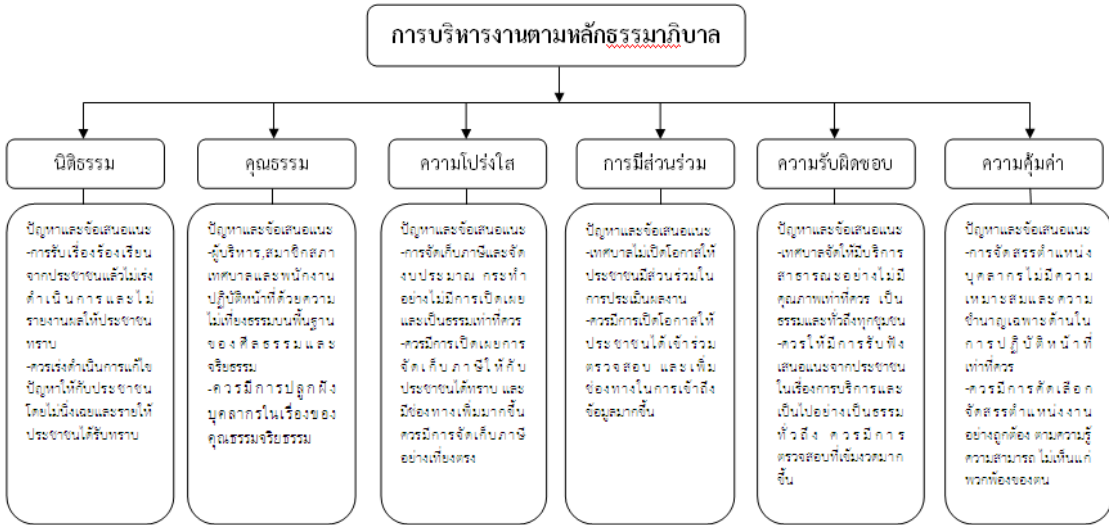
การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลิ่ง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 คือ หลักธรรมาภิบาล (Good governance) ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม (Equity) หลักคุณธรรม (Integrity) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) และหลักความคุ้มค่า (Cost Effectiveness or Economy) และปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่เรียกว่า 4Ms ซึ่งประกอบปัจจัยหลักที่สำคัญคือ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) วิธีการปฏิบัติงาน (Management) เป็นการศึกษาผสมผสานวิธี (Mixed methods Research) ระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์ กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณในการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.30 มี อายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.60 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.40 และมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 35.70 และพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.664) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ในด้านหลักนิติธรรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.49$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาจำนวนสามด้านคือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.48$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านหลักความโปร่งใสซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

ผลสรุปโดยรวม การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ตามสมมติฐานที่ 1-5 สรุปโดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน โดยผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพาทอง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ข้อสรุปที่มีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจสมควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพาทอง จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มากที่สุดในเรื่อง การออกกฎบัญญัติ โดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของประชาชน และมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึง รองลงมาคือ การจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ ในการออกข้อบัญญัติเทศบาลที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Charoenkhum (2009) ได้การศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า คือ บุคลากรในองค์การโดยเฉพาะผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ข้อกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรมกับทุกฝ่ายและมีความเสมอภาค เปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบกิจการภายในองค์การและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างตรงไปตรงมา เปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้เพื่อเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญและการมีส่วนร่วมทุกมิติ มีการกำหนดเป้าหมายและ มาตรฐานโดยวางกรอบความรับผิดชอบขององค์การ ให้มีขอบเขตที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งระบบงานบริหารงานในองค์การให้เกิดความคุ้มค่า

ด้านหลักคุณธรรม จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพาทอง จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชน มากที่สุดในเรื่อง ผู้บริหารสมาชิกสภาเทศบาล พนักงาน มีมนุษยสัมพันธ์มีความสุภาพอ่อนโยนมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ และ ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงาน ปฏิบัติอยู่ในศีลธรรมกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม รองลงมาคือ การบริหารงานของเทศบาลเน้นในหลักการบริหารประชาชนต้องมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Charoenkhum (2009) ได้การศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอชาณุวรลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า คือการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรมกับทุกฝ่ายและมีความเสมอภาค

ด้านหลักความโปร่งใส จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพาทอง จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชน มากที่สุดในเรื่อง คือ การบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปเปิดเผยต่อสาธารณะ รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบ แผนงาน โครงการต่าง ๆ และเทศบาลกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม เปิดเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yenma (2000) ได้การศึกษาเรื่อง การบริหารวัดตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาวัดหลวงพ่อดุสิตวรวิหาร จังหวัดราชบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดส่วนหนึ่งเกิดจากกระบวนการโลกาภิวัตน์ เป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่มีแนวคิดมาจากสังคมตะวันตก เน้นหลักนิติธรรมและคุณธรรมนำหน้าเพื่อให้การบริหารงาน บริสุทธิตีธรรม โปร่งใส ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้การบริหารจัดการองค์กรให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด

ด้านหลักการมีส่วนร่วม จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพาทอง จังหวัดชลบุรี มากที่สุดในเรื่อง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของเทศบาลต่อ การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ในการประชุม ประชาชนสามารถเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ ได้โดยไม่จำกัดสิทธิของประชาชน และผู้บริหารงานและพนักงานของเทศบาลรับฟังและนำข้อเสนอแนะข้อร้องเรียนไปดำเนินการอย่างรวดเร็ว และเต็มความสามารถ รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sriplang (2005) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของสำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าตัวชี้วัดธรรมาภิบาล ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของสำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอาหาร ด้านสุขภาพ

และสิ่งแวดล้อม ในแต่ละด้านมีตัวชี้วัดการมีส่วนร่วม 4 ประเด็น คือ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนและนโยบาย 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนอกจากนี้ การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละด้านของตัวชี้วัดธรรมาภิบาลที่กล่าวข้างต้นของสำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักความรับผิดชอบ จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพาทอง จังหวัดชลบุรี มากที่สุดในเรื่อง เทศบาลเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ มีการนำโครงการ กิจกรรมหรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรมตามที่ได้กำหนดไว้และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศบาลคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phra Charin Jirasupho (Mueangpratap) (2009) ได้การศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า หลักการมีส่วนร่วม ความคิดเห็นว่า เทศบาลเมืองบางกรวย มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านพบว่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านหลักความคุ้มค่า จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพาทอง จังหวัดชลบุรี มากที่สุดในเรื่อง การรณรงค์ช่วยกันประหยัดทรัพยากรธรรมชาติในเทศบาล และ เทศบาลมีการสำรวจความพึงพอใจของพนักงานต่อการปฏิบัติงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมในเทศบาล และ ผลการปฏิบัติงานของเทศบาลสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yenma (2000) ได้การศึกษาเรื่อง การบริหารวัดตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาวัดหลวงพ่อดงธรรมกายาราม จังหวัดราชบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า วัดหลวงพ่อดงธรรมกายารามมีการนำรูปการการจัดการองค์กรมาใช้ เน้นการมอบอำนาจให้แก่คณะกรรมการปฏิบัติงาน มีการประชุมวางแผนและประเมินผลงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพคุ้มค่าเวลา คุ้มค่างบประมาณ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 รณรงค์ให้บุคลากรทุกฝ่ายขององค์กรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภายในองค์กรอย่างจริงจัง ผู้บริหารและข้าราชการในองค์กรต้องศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อใช้เป็นเครื่องในการปฏิบัติงานให้เป็นไปที่ยอมรับของประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

1.2 ในด้านการบริหารงาน ควรให้ความเสมอภาคแก่ทุกฝ่ายโดยไม่มีทางเลือกปฏิบัติ เคารพการตัดสินใจของประชาชนตามหลักประชาธิปไตยเสี่ยงข้างมากและไม่ละเลยเสียงข้างน้อย หรือการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และกล้าหาญยอมรับการกระทำของตน

1.3 ผู้บริหารองค์การควรกำหนดนโยบาย จัดทำแผนแม่บทเป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้จริง ยึดหลักคุณธรรมและใช้หลักภาวะผู้นำที่ดีในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการปฏิบัติราชการ

1.4 ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์การแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงาน พัฒนาระบบการสั่งการ และการสื่อสารในองค์การ เพื่อบรรยากาศในการทำงานบนพื้นฐานแห่งรักความสามัคคีถ้อยทีถ้อยอาศัยระหว่างกัน

1.5 ควรจัดให้มีช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจการขององค์การ และเปิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างตรงไปตรงมา

1.6 ควรนำข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขในการบริหารที่ได้จากการศึกษาวิจัย มาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหา และแก้ไขปัญหามิใช่ในรูปแบบการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

1.7 ควรนำผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมของเทศบาลนครอื่น ๆ ในจังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักธรรมาภิบาลเหมือน หรือแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้

2.2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้บริหาร

2.3 ควรศึกษาในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ เช่น หลักอิทธิบาท 4, หลักสังคหวัตถุ 4, หลักสาราณียธรรม 6 เป็นต้น มาใช้ร่วมกับการบริหารงาน

เอกสารอ้างอิง (References)

พระเจริญ จิริสุโข (เมืองประทับ). (2552). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรราชวิทยาลัย.

รัฐพล เย็นใจมา. (2543). การบริหารวัดตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาวัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรราชวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2546). คู่มืออธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : สิริบุตการพิมพ์.

- สิริวิภา ศรีปลั่ง. (2548). การศึกษาตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของสำนักงานการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพจน์ เจริญซ้ำ. (2552). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Translated Thai References

- Charoenkhum, S. (2009). Administration according to good governance principles of Pang Makha Subdistrict Administration Organization Khanu Woralaksaburi District, Khampangphet Province. Master of Science Thesis, Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. [In Thai]
- Office of the Public Sector Development Commission. (2003). Manual and guidelines for compliance with the Royal Decree on the principles and methods of good governance of the country. Bangkok: Siribut Printing. [In Thai]
- Phra Charin Jirasupho (Mueangpratap). (2009). Administration according to good governance principles of Bang Kruai Municipality, Nonthaburi Province. Master of Arts Thesis, Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. [In Thai]
- Sriplang, S. (2005). The study of good governance indicators on public participation in the operation of the Bureau of Public Health and Environment, Kalasin Municipality. Master of Arts Thesis, Graduate School, Khonkaen University. [In Thai]
- Yenma, R. (2000). Temple administration according to good governance: a case study of Luang Pho Sodthammayaram Temple, Ratchaburi Province. Master of Arts Thesis, Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. [In Thai]